

www.e-rara.ch

Sancti Iustini philosophi et martyris opera

Iustinus

Lutetiae Parisiorum, 1615

Stiftung der Werke von C.G.Jung, Zürich

Shelf Mark: Online

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-9781>

Christianae responsiones ad quaestiones propositas, ex naturalibus & divinis verae pietatis rationibus desumptae.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

A

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑΙ

πρὸς τὰς περὶ ῥηθίσεως ἐρωτήσεις
ἀπὸ τῆς διαιρέσεως τῆς φυσικῆς λογισμῶν.

CHRISTIANAE RESPON-
siones ad quæstiones propositas, ex natu-
ralibus & diuinis veræ pietatis
rationibus desumptæ.

Οὗτοι οἱ λόγιοι οὐκ εἰσὶ λογικῆς ἀπειρίας, ἀλλ' ἐρωτήσεις ἀτελεῖς. ὁ γὰρ λόγιος ὁ καθ' ἑαυτὸν λογικῆς ἀπειρίας, ἐν τοῖς ἀκροῦτος πᾶσι λεγμένοις στυγὰρ ὁ ἀτοπος οἷον, μόνος ὁ ἀνθρώπος γελαστικὸν· πρὸ γελαστικόν, ζῶν μόνος ἀεὶ ὁ ἀνθρώπος ζῶν· αἱ δὲ εἰσὶ ἀκροῦτοι περὶ τῆς ἀπειρίας, ἀτοπος δὲ ὁ συμπτῶμα. ἐν δὲ τοῖς περὶ τῶν ἀπειρίας λόγιοις ὁ ἀτοπος καὶ ἀκροῦτος στυγὰρ ὁ ἀτοπος οἷον, εἰ ἀδύνατον ὁ ἀπὸ τῶν αὐτῶν καὶ ἀγνοῖν καὶ γνώσκον, (ὅτι πρὸς τὸ ἀληθὴ πᾶσι κατὰ φασιν εἶ) δεῖ ἢ πᾶσι ἀπὸ φασιν) πᾶσι ἀγνοῖν εἰ ἔστι ἀσώματον, γνώσκον βούλησιν τὴν καὶ ἐπίκρισιν, ἀφαινοῖν τε καὶ ἐπίσκεψιν, νοῦν τε καὶ λόγον· ἀλλὰ ἔστι τὸ ἀσώματου ἐνεργήματα. ὁ γὰρ ἐν ἀγνοσίᾳ τῆς ἀσώματου ἀπὸ ἀρχῆς γνώσκον τὸ ἀσώματου τὴν ἐνεργήματα, τῆς οὐκ εἰδῶν ὁ φασιν ἔστι. ὁ καθ' ἑαυτὸν ἀπὸ φασιν, οὐκ ἔστι ἀσώματος τῆτος, ὅσοι σώματος ἔστι. ὁ δὲ μὴ οὐ σώματος, τῆτος ἀνάγκη εἶ) τῆς ἀσώματου. ὅθεν ζητῶν τῆς ἀσώματου ἀπὸ ἀρχῆς πᾶσι δὴ λωσιν. εἰ μὴ γὰρ ὁ ζητεῖν περὶ τῆς, εἰ ἔστι ἢ οὐκ ἔστι, λόγον ἔστι· ὁ δὲ λόγιος, τῆς λογικῆς ἀπὸ ἀρχῆς ἐνεργήματα· ἀλλοῦ δὲ ὁ ἄσῳμα καθ' ἑαυτὸ δὴ λωσιν ὅτι ἔστι τὸ ἀσώματος, ὅτι ἔστι ἀπὸ ἀρχῆς ὁ ζη- D
τεῖν καὶ κρίνειν.

Ἄλλο. Τῶ μὴ ὁμολογεῖν εἶ) πᾶσι ἀσώματος, ἀσώματος ἀπὸ ἀρχῆς ὁ, λόγον ζητεῖν καὶ κρίνειν, εἰ ἔστι τὸ ἀσώματος. ἀλλοῦ γὰρ ὁ καθ' ἑαυτὸν μὴ τῆς ἀσώματος ἐνεργήματα, ἀγνοῖν δὲ τὸ ἀσώματος πᾶσι ὁ πρὸς.

Ἄλλο. Δύο εἰσὶν ἐν ἡμῖν καθ' ἑαυτὸν τῆς περὶ τῶν ἀσώματος διδάμεις, ἢ τε ἀσώματος, καὶ ἢ νόμοις· ὡς αἱ ἐνεργήματα ὅσοι τῶν ἀλλήλων ἀφαιροῖν, ὅσοι τὰ ἀπὸ τῶν ἀπὸ καταλαμβάνοντα μὴ διδάμεις καταλαμβάνοντα ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν. ἀλλ' ὅτι πᾶσι διδάμεις οὐσῶν εἰσὶ διδάμεις, ὅτι τῶν ἀνάγκη εἶ) οὐσῶν δύο,

Interrogationes istæ non sunt rationabiles quæstiones, sed inartificiales percontationes. Quæ namque rationabilem efficit quæstionē interrogatio, per ea quæ quodammodo consequuntur, id quod absurdum est inducit, veluti; B Solus homo ridibundus: Omne ridibundum, animans: Solus igitur homo animās. vbi propositiones quidem consentaneæ sunt, conclusio autem absurda. In hisce vero interrogationibus, nihil quod consequatur absurdi inducitur. Rationaliter ergo quæstiones non dicuntur. Si impossibile est ut idem eadem ignoret & norit: in re quavis namque aut affirmationem veram esse oportet, aut infitiationem: quomodo is qui nescit num incorporeum sit, voluntatem & considerationem, cogitationem & deliberationem, mentem & C
rationem scit, qui sunt incorporei effectus? Nam ignorare quidem incorporeum esse, nosse autem incorporei effectus, eorum est qui quid dicant nesciunt. Quæstionem instituire, & quæstionem soluere, non cadit in sensum, neque corporis est. Quod autem corporis non sit, id incorporei esse necesse est. Quapropter ut incorporeum esse declarem, ita rem inquirimus: Si inquisitio rei cuiuspiam, an sit nec ne, rationis est: ratio autem, eius quod rationale sit, effectus est: corpus vero, per se ipsum irrationale est: certum fuerit, esse aliquid incorporeum, cuius peculiare sit, quærere & iudicare.

ALIA INQUISITIO. Ei qui non fateatur esse aliquid incorporeū, propriè non conuenit ratione querere & iudicare an aliquid sit incorporeū. Præter rationem enim est, vti quidē incorporei efficacia, incorporeum autem esse ignorare.

ALIA. Duæ sunt in nobis comprehendarum rerum facultates, Sensus & Intelligentia, quarum efficaciam tantum inter se distant, quantum ea quæ ab altera earum comprehenduntur, comprehendendi ab altera nequeunt. Sed enim cum omnes facultates essentiarum sint facultates, duas necesse est essentias esse:

quarum alterius sit sensus, alterius intelligentia. Quod si ita est, fuerit certe quidem essentia quaedam incorporea, cuius peculiaris sit intelligentia, sicuti sensus corporis.

ALIA. Si aliquid animatum est, animam esse necesse est. animæ enim communicatione, animarum redditur animatum. Si scientia in seipsa non est, sed in anima: necesse sane est, animam in seipsa esse, in qua sit scientia.

ALIA. Si corpus anima indiget, vivendi & sentiendi gratia: anima vero non indiget corpore, neque vivendi neque intelligendi causa: aliud profecto fuerit anima à corpore.

ALIA. Si animus imperat corpori, corpus autem animi imperio deseruit: aliud utriusque animus fuerit quam corpus.

ALIA. Si animus artificis instar est, corpus autem instrumenti: non idem autem est cum artifice instrumentum: non fuerit ergo idem cum animo corpus.

ALIA. Si primum est ratio, & posterius quod ratione fit: (in animo namque est ratio, in materia autem quod ratione fit) aliud certe fuerit [materia] ab animo. Quod vero à materia aliud est, id aliud quoque fuerit à corpore.

ALIA. Si id quod corpus non sit, neque substantia est, quomodo substantia diuiditur in corpus & incorporeum; cum id quod diuiditur, necessario in eis sit in quæ diuiditur?

QVÆSTIO II.

Si quid est incorporeum, unde liquet id in seipso esse posse?

RESPONSIO.

Cuius præsentia corpus, quod per se est vitæ, sensus, & notionis expert, [vitale est, sensibile & intelligens:] & absentia è diverso emortuum, insensibile & insipiens: id necesse est in seipso esse, vt quod suapte natura sit incorruptibile.

ALIA. Rationabiles quæstiones scienter instituere, easdemq; itidem scienter soluere, nõ sensus est opus. pro confesso

A ὡν τῆς μὲν ἰδέσθαι ἀσάλευσται, τῆς δὲ νοεῖν. ἀλλ' εἰ τὸτο, ἐστὶν ἄρα οὐσία πῆς ἀσώματος, ἥς ἰδέσθαι ὑπάρχει τὸ νοεῖν, ὡσπερ τὸ ἀσάλευσται τὰ σώματα.

Ἄλλο. Εἰ ἐστὶ πῆ ἐμφυχος, ἀνάγκη εἶναι πῆ ψυχῶν τῆ γὰρ τῆς ψυχῆς μετοχῆ τὸ ἐμφυχον ὑπάρχει ἐμφυχον. εἰ ἢ ἐπισημη σὲν ἐστὶν ἐφ' ἑαυτῆς, ἀλλ' εἰ τῆ ψυχῆ, ἀνάγκη ἄρα εἶναι τῆ ψυχῶν ἐφ' ἑαυτῆς σὲ ἢ ὑπάρχει ἢ ἐπισημη.

Ἄλλο. Εἰ τὸ μὲν σῶμα δεῖται τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ ζῆν τε καὶ ἀσάλευσται, ἢ δὲ ψυχῆ οὐ δεῖται τῆ σώματος οὔτε πρὸς τὸ ζῆν, οὔτε πρὸς τὸ νοεῖν, ἔτερον ἄρα ἢ ψυχῆ τὸ σῶμα.

B Ἄλλο. Εἰ ἢ μὲν ψυχῆ πρὸςτάσσει τὰ σῶματα, τὸ δὲ σῶμα ὑποσυργεί τοῖς τῆς ψυχῆς πρὸςτάσμασιν ἔτερον ἄρα πῆ ἢ ψυχῆ τὸ σῶμα.

Ἄλλο. Εἰ ἢ μὲν ψυχῆ τεχνίτου λόγον ἐπέχει, τὸ δὲ σῶμα ὄργανον, οὐ ταῦτόν δὲ ὑπάρχει τὰ τεχνίτη τὰ ὄργανα, οὐ ταῦτόν ἄρα τῆ ψυχῆ τὸ σῶμα.

Ἄλλο. Εἰ πρὸς τὸς λόγους, καὶ ἔτερον τὸ χεῖρον λόγον (σὲ μὲν γὰρ τῆ ψυχῆ ὁ λόγος, σὲ δὲ τῆ ὕλης τὸ χεῖρον λόγον) ἔτερον ἄρα πῆ ὁ [ὕλη] τὸ σῶμα πῆ ψυχῶν. τὸ δὲ ὕλης ἔτερον, τὸτο σῶματος ἔτερον.

Ἄλλο. Εἰ τὸ μὲν σῶμα, ὡσὲν οὐσία ἐστὶ, πῶς διακρίεται ἢ οὐσία εἰς σῶμα καὶ ἀσώματα, τὸ διακριθῆναι ἀνάγκη ὑπάρχει τοῖς εἰς ἃ διακρίεται;

ἘΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἐστὶ πῆ ἀσώματος, πῶς δὴλον ὅτι αὐτὸ ἐφ' ἑαυτῶν δυνάσται εἶναι;

D

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

ΟΥ τῆ πῆροσσία τὸ σῶμα τὸ καθ' ἑαυτὸ ζωῆς τε καὶ ἀσάλευσται καὶ διακρίσται ἀμέτοχον, καὶ τῆ ἀποσσία πάλιν νεκρὸν τε τὸ ἀσάλευσται καὶ ἀδιακρίσται γὰρ, τὸτο ἀνάγκη εἶναι ἐφ' ἑαυτῶν, ὡς τῆ ἑαυτῶν φύσιν ὑπάρχει ἀφθαρτον.

Ἄλλο. Τὸ καθ' ἑαυτὸ ἀζῆτον ἐπισημησῶς τὰς λογικὰς ἀποσείας, καὶ ταῦτα ὁμοίως ἐπισημησῶς λείπει, σὲν ἐστὶν ἀσάλευσται ἔργον. ὡμολόγη-

ἔτι γὰρ ὅ μὴ διώσθαι πλὴν ἀόριστον οὐσίας τε καὶ ἀληθείας ἐφάπτεσθαι γνώσεως. εἰ δὲ τῆς καὶ ἐπισημῆς μὴ ὅτι ὁ ἐφάπτεσθαι οὐσίας τε καὶ ἀληθείας γνώσεως, ἀόριστος δὲ ὅτι ἔστι ὁ δὲ μὴ ὄν τῆς ἀόριστος, ὅθεν ἔστιν ἀνάγκη ἀρξ. εἶ) πὶ ἀσώματων ἐφ' ἑαυτῶν, ἐπὶ ἑαυτῶν ἢ ἐπισημῆς.

Αλλο. Εἰ δὲ πλὴν οὐσίας εἶ) ἐφ' ἑαυτῆς, ἀφίρσται δὲ ἡ οὐσία καὶ πλὴν πρῶτον ἀφίρσται εἰς ἄσωμα καὶ ἀσώματα, πῶς ὅτι ἔστι τὸ ἀσώματων οὐσία ἐφ' ἑαυτῆς ἑαυτῶν;

Αλλο. Τὸ διωάμνον ἑαυτὸ χωρίζεται τῶν πρῶτον ἀφίρσται σώματι καὶ μὴ φθίρεσθαι, διώσθαι καὶ χωριζόμεναι τῶν σώματος καὶ μὴ φθίρεσθαι. ὅθεν καὶ κλίον ἐπισημῆς ὅτι τῶν σώματος, ὡς ἀπὸν ἑαυτῶν τῶν καλῶν εἶ) τὸ ἄσωμα τῆ αὐτῆς πρῶτον. τὸ ἰσοδύναμον φανερὸν εἶ) πλὴν λογικὴν ψυχὴν, πνεῦμα οὐρανὸν νοετῶν, ζωτικὴν τε καὶ γαστρικὴν καὶ ἀντικίνητον. ἢς ὁμοιοῦσι εἶ) φανερὸν τοῖς τε ἀγγέλοις καὶ τοῖς δαίμονας. καὶ κατόλου εἰπεῖν, πρῶτον εἰσοῦσι ὅτι ἑαυτῶν μὴ διωάμνον κρατεῖσθαι, ὅθεν ὅτι τῶν κρατεῖσθαι αὐτῶν καὶ ὅτι φανερὸν εἶ) ἀσώματα, ὅτι ὅτι ἔστιν ἀσώματα. (ἐπέκεινα γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς τῆ αὐτῆς οὐσία, ὡς ἑαυτῶν, οὐτως καὶ τῶν ἀσώματων, ὡς ἐκαστέρου τούτων ὑπερῶν δημιουργῶν. ὅθεν γὰρ ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἀπὸν ἑαυτῶν) ἀλλ' ὡς εἶδα μὴ ἐπὶ τοῖς πρῶτον ἢ μὴ ἑπισημῆς ὑλικῶν ἀπὸ φανερῶν τῶν φανερῶν, οὐτως καὶ ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι. οὐχ ὡς τῶν Θεοῦ τούτων δεομένων, ἀλλ' ἢ μὴ πλὴν πρῶτον αὐτῶν ἐπισημῆς ἐπισημῆς ἐπισημῆς. τούτων οὐκ ἐπισημῆς ὀνομαζόμενα αὐτῶν ἀσώματα, καὶ ἑαυτῶν εἰδότες αὐτῶν ἐπέκεινα ἑαυτῶν τῶν ἀσώματων, ὡς τούτων δημιουργῶν. καίσθαι δὲ ὅπως καὶ τῶν ἐν τῶν λόγων ἐπισημῆς ἑαυτῶν τῶν εἶ) πὶ ἀσώματα. εἰ δὲ μὴδὲν ἑαυτῶν ἐπὶ τοῖς ἀσώματων, οὐδ' ἀπὸ ἄσωμα. ἀλλ' ἐπισημῆς ὅτι πὶ ἀσώματα, ὡς ἑαυτῶν τῶν ἄσωμα, ἀπὸ τῶν ἀνάγκη τοῖς ἐναντίοις ὀνόμασι τὰ ἐναντία ἀλλήλων ἐπισημῆς. καὶ γὰρ τῶν Θεῶν καλομένων ἀκίτων, τῶν ἀκίτων ὀνομαζόμενα, τῶν κίτων αὐτῶν ἐπισημῆς. καὶ εἰ μὴ ἢ ὅπως τὰ κίτων, ὅθεν τῶν τούτων διετέλλετο τῶν τῶν ἀκίτων ὀνομαζόμενα. καίσθαι τούτων οὐκ πλὴν γιομένων τῶν τῶν ἀκίτων

A namque est, sensum non posse essentiae & veritatis attingere cognitionem. Atq; hoc si sic habet, & scientiae est essentiae & veritatis cognitionem attingere: sensus autem id non est: quod vero sensus non fit, id corporis quoque non est: necesse profecto fuerit, esse aliquid incorporeum in seipso, in quo scientia fit.

ALIA. Si essentiam in seipsa esse oportet, (diuiditur autem essentia, prima diuisione, in corporeum & incorporeum) quomodo incorporeum essentia non est in seipsa existens?

ALIA. Quod seipsum segregare potest à corporis perfectionibus, ut illas non sentiat, & non intereat: id etiam segregari à corpore potest, & non interire. Quocirca pulchrius præstabiliusque est corpore, utpote quod causa fit præsentia sua ut pulchrum sit corpus. Talem dicimus esse animum rationalem, qui est Spiritus mente præditus, vitalis, intelligens, & per seipsum mobilis: cui coessentialia siue consubstantialia esse dicimus angelos & dæmones. Atque (ut vniuersim dicam) quidquid est substantiale, quod ab aliquo prehendi non potest, corpus ei est quod id prehendit. Et diuinitatem dicimus esse incorpoream: non quod incorporea sit: (longe namque Deus essentia sua est, sicuti supra corpus, ita & supra incorporeum: utriusque scilicet horum conditor: nihil enim fecit Deus quod idem sit quod ipse est) sed quemadmodum soliti sumus in rebus materialibus quæ apud nos sunt, præstabilius Deitatem cohonestare, ita etiam in nominibus facimus: non quod illis Deus indigeat, sed ut per ea nostram de ipso mentem declaremus. Hoc igitur modo illum dicimus incorporeum, non ignari illum esse incorporeo superiorem; opificem quippe eius. Sit autem & hoc sic in disputatione hac omnino positum; ut quod demonstrare queat esse aliquid incorporeum. Quod si in rebus quæ exstant, nihil esset incorporeum, non etiam esset corporeum. Sed quoniam aliquid est incorporeum, sicut aliquid est corpus: propterea necesse est ut quæ contraria inter se sunt, nominibus distinguantur contrariis. Etenim Deum increatum siue increabilem dicimus. Increati appellatione à creaturis eum secernentes. Et nisi creaturæ essent, neque Deus ab eis increati vocabulo secerneretur. Itaque per hanc ipsam quæ increati nomine

cis increati vocabulo secerneretur. Itaque per hanc ipsam quæ increati nomine

fit, distinctionem ostenditur Deus longissime esse supra corporea & incorporea. Nam si nomen creati summam corporea & incorporea complectitur, certum est, qui hoc ipso increati nomine à creatis secernitur, necessario eum etiam à corporeis & incorporeis fecerunt. Et quod alijs adest incorporeis, ut à corporeis non prehendantur, id quoque Deo adest; non quidem ut incorporeo, sed ut ei qui longe sit ultra incorporea. Et quia non habere opificem & dominum, præstantius est quam opificem habere & dominum: ideo Deum vocamus increatum. Nam quod increatum est, neque opificem habere potest, neque dominum. Confimiliter verò quia non prehendi à quopiam, quam prehendi, honorificentius est, idcirco eum vocamus incorporeum.

QVAESTIO III. 6.

Vnde liquet an prorsus sit Deus?

RESPONSIO.

Ex rerum quæ exstant constitutione, & perseveranti diuturnitate. Non enim ea exstarent quæ exstant, nisi Deus prius quam illa exstitisset, qui partes creaturæ omnes utiliter ex usu & commo vniuersæ creaturæ ordinavit. & cognitus nobis est, per prædictiones & doctrinas Prophetarum, atque Domini & Salvatoris nostri IESU CHRISTI, Apostolorumque eius sermones, testificatione diuinarum virtutum confirmatos.

QVAESTIO III. 7.8.9.

An Deus faciat, feceritve, facturuse sit: Et si facit, suapte voluntate, an præter voluntatem?

RESPONSIO.

Fecit Deus & facit, & facturuse est, suapte sponte & voluntate. nam creaturam ipse condidit, quæ antehac non fuerat, volens. Eam providentia sua in eo ut sit, conseruat: quod quidem est facit. Quam etiam instauraturus est, & in statum meliorem redacturus, per restitutionem siue renouationem: quod

A ὀνόματι Διαπολιεύ, δείκνυται ὁ θεὸς Θεοποίηται τὴ καὶ ἀσωμῆτις ὑπάρχων ἐπέκεινα. εἰ γὰρ ὅτι κτιστὸν ὄνομα πᾶντα συλλήθεον περιέχει τὰ σώματα τε καὶ τὰ ἀσώματα, δὴ δὲν ὅτι ὁ ὑπὸ τῷ ὀνόματι τῶν κτιστῶν Διατελλόμενος, εἰς ἀνάγκης καὶ Θεοποίηται τὴ καὶ ἀσωμῆτις διέσταται καὶ ὁ ὅσῳ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀσωμάτοις ὅ μὴ κρατεῖσθαι ὑπὸ Θεοποίηται, τῶν πρὸς τοῖς καὶ τῶν θεῶν, ὡς τὰ ἀσώματα οὐκ, ἀλλ' ὡς τὰ ἐπέκεινα τῶ ἀσώματου. καὶ ὅτι ὅ μὴ ἔχει δημιουργὸν καὶ διαποτίω, τῶ ἔχει δημιουργὸν ὅτι διαποτίω ἡμιώτερον ἔστι, Δια τῆς τῶν θεῶν καλοῦμεν ἀκτιστον. ὅ γὰρ ὁ πρῶτον ἀκτιστον, οὐτε δημιουργὸν δυνάται ἔχει, οὐτε διαποτίω. ἀσώτως δὲ ὅτι ὅ μὴ κρατεῖσθαι ὑπὸ τῶν, τῶ κρατεῖσθαι ἡμιώτερον ἔστι, Δια τῆς καλοῦμεν αὐτὸν ἀσώματον.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Γόθεν δὴ δὲν εἰ ὅλως ἔστι θεός;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

C Εκ τῆς τῶ ὄντων συστάσεως τε καὶ διαμετῆς. οὐ γὰρ ἀπὸ τῶ ὄντα, μὴ τῶ θεοῦ πρῶτον αὐτῶν, τῶ πᾶντα τὰ μέρη τῆς κτίσεως χειροῦ πρὸς λειστελεῖαν τῆς ὅλης κτίσεως ὑποσησαμένου, τῶ ἡμῖν γνωστέου Δια πρῶτον ὅτι διδασκαλίας πρῶτον τε ὅτι τῶ κυρίου καὶ Θεοποίηται ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῶ αὐτῶ ἀποστόλων λόγους θείας δυνάμει μεμνημένων.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ποῖς θεός, ἢ ἐποίησεν, ἢ μέλλῃ ποιεῖν· καὶ εἰ ποιεῖ, μὴ βουλῆς, ἢ ἀπὸ βουλῆς;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ἐποίησεν ὁ θεός, καὶ ποῖς, καὶ ποιήσει Δια τῆς οἰκείας βουλήσεως. ἐποίησε γὰρ πᾶν κτιστὸν ὅσῳ ὅσῳ πρῶτον βουλήσεως αὐτός· ὡς τῶ εἰ αὐτῶ πρῶτον ὅτι τῶ εἰ Δια τῆς ὅσῳ ἔστι ποιεῖ· ὡς καὶ μέλλῃ ἀνακτίσει, καὶ εἰς πᾶν βουλήσεως ἀγαγεῖν κατέστασιν Δια τῆς ἀνακτίσεως· ὅσῳ ἔστι

ὅτι ποιήσῃ· ἵνα καθαρίσῃ αὐτὴν ἀπὸ πάσης ἀπορίας τῆς ἐκ τῆς λογικῆς ῥαθυμίας συμβάσης αὐτῇ· ὅσα ἐκ τῆς ὑπεκρίσεως τε ἔστιν ἀπέφωτος ὑπερῶν βιῶν ὁ βέλπιον, ἀλλὰ ἀνάσσειν ἔπειτα τῆς τῆς χόσμου ποιήσεως ἡ αὐτῆς δεδογμένον ἢ ποιεῖν. οὔτε γὰρ πρὸς γινώσκουσιν, ἔτε πρὸς δυνάμει δυνάτον πρὸς ἡμέραν τὰς Θεῶν ὑπερῶν, ὁ μὴ πρὸς τὴν εἶχε. δείγμα δὲ τῆς βουλήσεως τὸν Θεὸν ποιεῖν τὸν χόσμου, τὸ ὅτι, ὁ δυναμένου τῆς Θεῶν πλείονας ποιεῖν ἡλίους, ὅσα ἐποίησε πλείονας; ἀλλ' ἓνα μόνον ἐποίησεν. ὁ γὰρ μὴ δυνάμενος πλείονας ποιεῖν ἡλίους, ἔτε ἓνα δύναται ποιεῖν· καὶ ὁ τὸν ἓνα ἡλίον δυνάμενος ποιεῖν, ἔτε ἡλίους καὶ πλείονας δύναται ποιεῖν. πῶς οὖν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς πλείονας ἡλίους οὐκ ἐδύνατο ποιεῖν, εἰ μὴ ἢ ἄρα ὅσα ἐβούλετο πλείονας ποιεῖν ἡλίους; εἰ δὲ οὐκ ἐποίησεν ἡλίους, βουλήσεως ὅσα ἐποίησε, δηλοῦν ἄρα ὅτι καὶ οὐκ ἐποίησε. καὶ καθαρίσῃ τὸν ἡλίον, οὕτως καὶ τὰ λοιπὰ πρῶτα τὰ μέρη τῆς κτίσεως, τὰ τε ἀφθαρτα καὶ τὰ φθαρτά, τὰ ἐκ τῆς Θεοῦ βουλῆς, τὰ τε εἶδη καὶ τὰ τριάδα εἶδη ἔχοντα.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ καλλιὸν ὁ ἀσώματος τῆς σώματος;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Εἰ ζῶσθαι ὁ σῶμα, καὶ ἀφροσύνην ἔχει, οὐ σώματος ἐτέρου παρουσία, ἀλλὰ τῆς ἀσώματος, πῶς ὅσα ἐστὶ ὁ ἀσώματος τῆς σωματικῆς ὑπάρχον καλλιόν;

Ἄλλο. Εἰ ἐκ τῆς ὕλης ἔστι τῆς εἶδος ὅτι πᾶσα ἢ σωματικὴ οὐσία, ἔστι ἐκ τῆς ὕλης ὁ εἶδος, ἀλλ' ἀλλοῦθεν προέρχεται τῆς ὕλης, πῶς ὅσα ἐστὶ ὁ ἀσώματος καλλιόν τῆς ὕλης, ἔτε ὁ προέρχεται εἰς τὴν ὕλην ὁ εἶδος;

Ἄλλο. Εἰ ὅσα ἐδέχεται γνωσθῆναι ὁ ἴσον ἢ ἄλλοις ἀγνωστοῦ, πῶς ἐδέχεται γνωσθῆναι ὁ σῶμα τῆς ἀσώματος ἀγνωστοῦ;

Ἄλλο. Εἰ τὰ σωματικὰ πρῶτα ἐστὶ σώματα ἢ ὑπάρχοντα εἰδωλικά, ἢ ψυχὴ δὲ λογικά, πῶς ὅσα ἐστὶ ἢ ψυχὴ ἀσώματος;

Ἄλλο. Εἰ δυνάτον τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ἐργεῖν· ἐργεῖ δὲ καὶ τοῦ σώματος ἢ ψυχῆς, ὅταν χωρίζῃ ἐαυτὴν πάσης ἀσώματος, πῶς ὅσα ἐστὶ ἐφ' ἐαυτῆς ἢ ψυχῆς;

A est facturus est: ut repurget eam ab absurditate omni; ex rationalium ignavia contracta. Non quod per iudicij considerationem & deliberationem posterius id quod melius fit, inuenerit; sed quod longe antea & prius quam mundum condidit, constitutum habuerit ut faceret. Neque enim possibile est ut vel ad notionem vel ad potentiam, Deo posterius quidquam accedat, quod prius non habuerit. Volentem autem Deum mundum creasse, illud est documento; quod cum Deus potuerit plures efficere soles, non plures, sed vnum dumtaxat effecerit. nam qui plures non potest condere soles, neque vnum condere potest: & qui vnum solem creare potuit, necessario quoque plures creare potuit. Quomodo igitur quos facere potuit plures soles, Deus non fecit; nisi certe quod plures soles facere noluit? Sin quos non fecit soles, voluntate non fecit: perspicuum utique fuerit, cum etiam quem fecit, voluntate fecisse. Et veluti sol, ita & reliquæ creaturæ partes omnes, quæ vel obnoxia vel non obnoxia sunt corruptibilitati, ex voluntate Dei & id quod sint, & id quod huiusmodi sint, habent.

QVÆSTIO V. 3.

An incorporeū pulchrius sit corpore?

C

RESPONSIO.

Si corpus vitam & intelligentiam recipit, non corporei alterius, sed incorporei præsentia: quomodo non corpore pulchrius sit incorporeum?

ALIA. Si quæuis corporata substantia, materia & forma constar: & non ex materia forma, sed aliunde ea materiæ provenit: quomodo incorporeum non pulchrius fuerit materia, vnde materiæ forma obuenit?

D

ALIA. Si æqualitas nosci non potest, inæqualitate ignorata: quomodo nosci potest corpus, incorporeo non cognito?

ALIA. Si corporalia omnia simulacri modo in corpore sunt, anima autem rationis modo: quomodo anima incorporea non est?

ALIA. Si anima ad instar mētis operari potest: operatur autem anima ad instar mentis, quando se ipsam à sensu omni segregat: quomodo in seipsa non est anima?

A

QVAESTIO VI. 5.

Quare differt Deus ab anima?

RESPONSIO.

Eo quo differt id quod opifex est & dominus, ab eo quod opificem & dominum habet: & quo id quod supra id quod sit est, ab eo quod sit, differt.

QVAESTIO VII. 10.

Num voluntarie Deus instrumento utens, aut sine instrumento facit?

RESPONSIO.

Non indiget Deus vniuerso eo quod extra suam ipsius naturam est. Et sicuti absq; instrumēto vult, sic quoque absq; instrumento facit. Si enim simulatque ille vult aliquid, id vna cum voluntate est: quomodo instrumentorum creatorum natura superuacanea non sit?

QVAESTIO VIII. II. II.

Si præter voluntatem Deus facit, vtrum præter rationem facit sine cogitatione & deliberatione, aut cum aliqua iudicij consideratione? Et si cum consideratione, cuius considerationis vsu indiget? Sin absque consideratione; quam tandem ratione?

RESPONSIO.

Si nota sunt Deo opera eius: nota autem, ratione nota sunt: quomodo non ratione Deus ea quæ facit, nouit? Porro cum cogitatione & deliberatione & consideratione aliquid facere, nostrorum est artificum, qui per hæc ad eorum quæ faciunt, finem meliorem pertinent: Deus vero, vt qui neque recipiat neque abijciat notionem, nullius rerum istarum indigens est.

QVAESTIO IX. 13.

An id quod omnino genitum sit, incorruptibile esse possit: & qua hoc ratione?

RESPONSIO.

Quorum incorruptibilitas ex alterius dependet voluntate, ea nequeunt sine generatione esse incorruptibilia:

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Τί διαφέρει Θεός ψυχῆς;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ἡ διαφέρει τὸ δημιουργὸν καὶ δεσπότην εἶ), τὸ δημιουργὸν ἔχει καὶ ἡ διαφέρει τὸ ὑπὲρ τὸν, τὸ ὄντος.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ μὲν βουλῆς ποιεῖ ὁ Θεός, ὄργανα καὶ χειρῶν, ἢ ἀπὸ ὄργανου;

B

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ανευδενὸς ἐστὶν ὁ Θεός πληρὸς τῶ ἐξωθεν τῆς αὐτῆς φύσεως· καὶ ὡσαύτῃ ἀπὸ ὄργανου βουλεύεται, οὕτως καὶ ἀπὸ ὄργανου ποιεῖ. Εἰ γὰρ ἄμα τὰ βούλεσθαι αὐτὸν γινέσθαι πῆ, ὑφίσταται, βουληθέντος, πῶς οὐ παρῆται τῶ ὄργανου ἢ φύσεως τῶ γινόμενων;

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ ἀπὸ βουλῆς ποιεῖ ὁ Θεός, πότερτι ἀλόγως ποιεῖ ἀπὸ ἀφροσύνης καὶ ἄπισκέψως, ἢ μὲν ἕως ἁπλοῦς· καὶ εἰ μὲν ἄπισκέψως, τίνος εἰδεία ἄπισκέψως δεῖται· εἰ δὲ ἀκρίτως, ποῖα τὰ λόγῳ;

C

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Εἰ γνωστὰ τὰ Θεῷ τὰ ἔργα αὐτῆ· τὰ δὲ γνωστὰ, λόγῳ ἐστὶ γνωστὰ· πῶς οὐ λόγῳ γινώσκῃ ὁ Θεός ἂ ποιεῖ; τὸ δὲ μὲν ἀφροσύνης καὶ ἄπισκέψως καὶ ἄπισκέψως ποιεῖν πῆ, τῶ πῆ ἡμῶν τεχνητῶν ἐστὶν ἴδιον, τῶ πούτοις πῶς ἀμεινοῦ τέλος τῶ γινόμενων ἀφικνουμένων. ὁ δὲ Θεός, ἀπὸ μὴτε πῶς λαμβάνων γνώσιν, μὴτε ἀποδοῦν γνώσιν, ἑσθῆνός τούτων δεῖται.

D

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ τὸ ὅλως γρητὸν δυνάται ἀφθαρτὸν εἶ), ποῖα τὰ λόγῳ;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Ὡς ἀφθαρσία ἐκ τῆ ἑτέρας βελῆς ἐξήρτηται, αὐτὰ οὐ δυνάται ἀγρητὸς ἀφθαρτα εἶ).

δὲ μόνον τὸν Θεὸν λέγουμεν ἔχειν ἀθανασία, ὅτι ἐκ τῆς οὐκείας φύσεως, καὶ οὐκ ἐκ τῆς ἐτέρου βαλῆς, παρέσθαι αὐτῷ ταῦτα.

Αλλο. Ὁ Θεὸς εἰ ἄφθ' μὴ πὸς ἀφθάρτους ἔστιν ὡς τούτων ποιητής, ἄφθ' δὲ ὁ ἀγήνητον οὐκ ἔστι. ὅθεν γὰρ ἔστι τῷ ἀγήνητον δημιουργός. οὐκ ἀεὶ ἐπιτεταί ταῖς ἀφθάρτων ὁ ἀγήνητον.

Αλλο. Εἰ ἀφθάρτος ἔστιν ὁ Θεὸς τῇ αὐτῆς φύσει, ἀφθάρτος δὲ καὶ ἡ ψυχὴ τῇ [ἐαυτῆς] βαλῆσ' τῆ δημιουργού, πῶς ἐκ ποσούτη ἀφθαρσίας ἀναφορῆς ἐπιτεταί καθ' ἡμαῖς ταῖς ἀφθάρτων ὁ ἀγήνητον;

Αλλο. Εἰ οὖν τελεῖ ἡ πρὸς σύστασιν τῷ φθαρτῷ, πῶς οὐκ εἰσὶ τῷ φθορῶν παραμάτων τὰ ἀφθάρτα ἑσσυρτικὰ, τῆς αἰτίας τῆς ἀφθαρσίας αὐτῶν πρὸς τὴν τριάντων ἀγούσης αὐτὰ ἑσσυρτικὰ; ἀλλ' εἰ τῆτο, δηλονότι ἀφθαρσίας μὴ ἀφ' χειώδην ἕνα διώαται τις ἔχειν, ἀγήνησιν δὲ οὐκέτι. ὁ γὰρ ἀγήνητον, χωρὶς πάσης χειώδους αἰτίας δεῖ ὑπῆρχειν ἀγήνητον.

Αλλο. Εἰ πρῶτον μὲν ἄμα ὁ στοιχείον, δεύτερον δὲ ἄμα ὁ ἐκ στοιχείων. ὁ δὲ ἐκ στοιχείων ἄμα οὐκ ἐδέχεται εἶναι ἀγήνητον. ὅθεν γὰρ ἀγήνητον ὑστερον εἶναι διώαται γηνητῆ. πῶς, εἰ ἔστι τὰ ἐκ στοιχείων σώματα ἀφθάρτα, οὐ γηνητὰ ἔσονται ἀφθάρτα;

Αλλο. Εἰ γηνητὰ πρῶτα τὰ στοιχεία, πῶς οὐκ ἔστι ληραδὲς ὁ τὰ ἐκ στοιχείων λέγειν ἀγήνητα; εἰ γὰρ ἡ ἕλη καθ' ἑαυτῷ μὴ οὐκ ἔστιν οὔτε στοιχείον, οὔτε οὐσία, παρελαβοῦσα δὲ ποιότητα τε καὶ ποσότητα, στοιχείον γίνεται καὶ οὐσία, πῶς τὰ ἐκ τῶν ποιούτων στοιχείων ἀποτελευτήματα διώαται εἶναι καὶ ἀγήνητα, εἰ συμβαίη αὐτοῖς εἶναι ἀφθάρτα;

Αλλο. Εἰ ἄλλο ὁ ἄμα, καὶ ἄλλο ὁ ἀφθάρτος ἄμα, καὶ ἄλλο ὁ φθαρτὸν ἄμα. καὶ δὲ πρὸς ἀναφορῆν ἀφθαρσίας τε καὶ φθορῆς διακρίνεται τὸ ἄμα εἰς ἀφθαρτὸν τε καὶ φθαρτὸν ἄμα, πῶς οὐκ ἔστι ἀνάγκη ἴδμεν εἶναι τῷ διακριμῆν σώματος τὸ γηνητὸν ἢ τὸ ἀγήνητον; εἰ δὲ ἔδεν ταύτων ἴδμεν ἔστι τῷ διακριμῆν σώματος, πῶς οὐκ

A quapropter solum Deum dicimus obtinere immortalitatem: quia ex sua ipsius natura, non ex alterius voluntate, hæc illi adest.

ALIA. Deus si supra incorruptibilia est, tanquam eorum conditor: supra ingenitum autem non est: non enim est ingenitorum opifex: proinde siquid incorruptibile est, necessario non consequitur ut id etiam ingenitum sit.

ALIA. Si incorruptibilis Deus est, sua ipsius natura: incorruptibilis vero & anima, opificis sui voluntate: quomodo in tanta incorruptibilitatis differentia, de sententia vestra consequitur, ut quod incorruptibile sit, etiam ingenitum sit?

ALIA. Si ergo aliquid est quod momentum affert ad constitutionem corruptibilium: quomodo rebus corruptibilibus incorruptibiles non subseruiunt, cum causa incorruptibilitatis earum ad huiusmodi ipsas adducat ministerium? At si hoc ita habet, certum fuerit posse aliquem id quod incorruptibile sit obtinere, propter utilitates quasdam: id vero quod ingenitum sit, non itidem. Ingenitum enim, citra omnes utilitatis causas oportet esse ingenitum.

ALIA. Si primum quidem corpus est elementum: secundum autem corpus, id quod est ex elementis: id autem corpus quod ex elementis est, non potest esse ingenitum: nihil siquidem quod ingenitum sit, posterius eo esse potest quod genitum sit: quomodo, si ea quæ ex elementis sunt corpora, incorruptibilia sunt, non genita erunt incorruptibilia?

ALIA. Si omnia elementa genita sunt, quomodo negatorium non est, ea quæ ex elementis sint, ingenita dicere? nam etiam si materia per seipsam neque elementum sit, neque substantia; qualitate tamen & quantitate accepta, elementum sit & substantia: quomodo ea quæ ex huiusmodi perficiuntur elementis, esse etiam possunt ingenita, si illis contingat ut sint incorruptibilia?

ALIA. Si aliud est corpus, & aliud incorruptibile corpus, & aliud corruptibile corpus: iuxta differentiam vero incorruptibilitatis & corruptibilitatis, corpus diuiditur in incorruptibile & corruptibile corpus: quomodo necesse non est, proprium eius esse quod diuiditur corporis, ut genitum sit aut ingenitum? Sin horum nihil proprium eius est quod diuiditur corporis, quomodo non

quod diuiditur corpus, erit neque genitum, neque ingenitum? Atenim si hoc impossibile est, ut quod diuiditur corpus, neutrum istorum sit, necesse profecto fuerit ut ponatur, quod diuiditur corpus, id esse incorruptibile corpus & corruptibile: in quæ diuiditur id quod diuiditur corpus.

QVÆSTIO X. 14.

Si id interit, quod à Deo factum est, cuius prauitate interit, an factoris, an eius quod factum est, aut etiam alicuius externi, qui factoris sit aduersarius?

RESPONSIO.

Non factoris, neque aduersarij prauitate, intereunt ea quæ per corruptionem intereunt; sed opificis sine & præscripto, qui in singulis corruptibilitatem, in vniuersis autem incorruptibilitatem efficit. Nam si alicuius eorum qui dicti sunt, vitiositate quæ intereunt interirent: genus eorum interiret, & singulatim, & vniuersim. Si enim concederemus, corruptibilitatem ex alicuius esse prauitate: non conseruaretur eorum quæ gignuntur in pereuntibus genus incorruptibile, prauitate sicut in singulos, ita quoque in vniuersos imperiū habente. Sin alicuius prauitate vniuersitatem interire impossibile est, neque itidem pro se quodque prauitate alicuius, sed sine atque præscripto Dei interit. Si namque in rebus quæ exstant, prauitas aliqua nõ est, quæ generationem prohibere queat: neque sane in rebus quæ exstant prauitas etiam quæpiam est, per quam genus intereat.

15. RESPONSIONES DE Resurrectione, ad eas quæ de ipsa propositæ sunt quæstiones.

I. Quod homo fit aut fiat esca piscium, & piscis esca hominū: neque hominem in piscem, neque piscem in hominem resoluit: sed vtriusq; resolutio in elementa ea transit, vnde est primitus vtrumq; compositū: etiam si vtriusque resolutionis modus per id fiat quod alterum alterius esca factum sit. Cuiusque enim resolutionis, quocumque ea eueniat modo, finis est ut in ea abeat elementa, in

Αἴσα ὁ ἀφαιρούμενον (σῶμα οὔτε γνητὸν, οὔτε ἀγνητὸν; εἰ δὲ τὸ αὐτὸ ἀδύνατον ὁ μηδέτερον εἶ) ὁ ἀφαιρούμενον (σῶμα, ἀνάγκη ἀρα ἔστι τελευτᾶ ὁ ἀφαιρούμενον σῶμα, τὸ εἶ) ὁ ἀφαιρούμενον σῶμα καὶ ὁ φθαρτὸν, εἰς ἃ διαίρειται ὁ ἀφαιρούμενον σῶμα.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Εἰ φθείρεται ὁ γινόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, τίνος κακίας φθείρεται τῆ ποιήσεως, ἢ τῆ γενέσεως, ἢ τίνος ἕξωθεν ὑπερβατικῆς γινόμενου τῆ ποιήσεως;

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

Οὔτε ἐκ τῆς πεποιθήσεως κακίας, οὔτε ἐκ τῆς τῆς ὑπερβατικῆς φθείρεται τὰ φθιτά, ἀλλὰ τὰ ὅρα τῆ δημιουργοῦ τῆ ἐργαζομένης, ἐκ μὲν τοῖς κατέκασον πλὴν φθορᾶν, ἐκ δὲ τοῖς καθόλου πλὴν ἀφθαρσίαν. εἰ γὰρ ἐκ τῆς εἰρημνικῶν τίνος κακίας ἐφείρετο τὰ φθιτά, ὅλον αὐτὸ γένος ἐφείρετο, καὶ ὁ κατέκασον, καὶ ὁ καθόλου. εἰ γὰρ ἐκ μὲν ἐκ τίνος κακίας εἶ) πλὴν φθορᾶν, ἐκ δὲ διεσώθη ἐκ τοῖς φθιτέωσι ὁ γένος τῆς γινόμενον ἀφθαρτὸν, τῆς κακίας ὡσπερ τῆ κατέκασον, οὕτως καὶ τῆ καθόλου κρείσσουσης. εἰ δὲ τίνος κακία ὁ καθόλου φθαρτὸν ἀδύνατον, οὐδ' αὐτὸ κατέκασον τίνος φθείρεται κακία, ἀλλὰ τὰ ὅρα τῆ Θεοῦ. εἰ γὰρ ὅρα εἶ) τῆς οὔσι κακία τῆς δυναμένη κωλύσαι πλὴν γένεσιν, οὐδ' ἀρα εἶ) ἐκ τοῖς οὔσι κακία τῆς ἢ φθιτέωσα ὁ γένος.

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΠΕΡΡΗΤΗΤΙΑΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΑΥΤΗΣ.

α'. Τὸ τὸν ἀνθρώπον εἶ) ἢ ἀνάστα ἰχθυόερωτον, καὶ τὸν ἰχθυὸν ἀνθρώπου, οὔτε τὸν ἀνθρώπον εἰς ἰχθυὸν ἀνάστα, οὔτε τὸν ἰχθυὸν εἰς ἀνθρώπον ἀλλ' ἐκαστὸν ἢ ἀνάστα εἰς τὰ στοιχεῖα ἐξ ὧν πλὴν ἀρχικῶς συνετέθησαν. εἰ καὶ ὁ ἕτερος τῆ ἕτερον ἀνάστα γὰρ εἶ) τῆ ἑτέρον ἀνάστα βρώσεως. ἀλλὰ πάσης ἀνάστα τῆ καθ' οἰομένητε ἕτερον γινόμενος ὁ τέλος εἶ) ὁ εἰς τὰ